

Omeškanie v obchodných vzťahoch a jeho dôsledky

Abstrakt

Tému omeškanie v obchodných vzťahoch a jeho dôsledky som si vybrala preto, lebo vo svojej budúcej kariére sa chcem venovať prevažne súkromnému právu a považujem za veľmi prospešné zoznámiť sa s touto témou do hĺbky.

Omeškanie v obchodných vzťahoch je veľmi často sa vyskytujúci jav. Môže spôsobiť veľké problémy v ekonomickej situácii subjektov, ktorých vzťahy sa riadia obchodným zákonníkom. Je preto potrebné upraviť dôsledky omeškania, aby sa zmiernili dopady porušenia obchodného vzťahu na stranu tohto vzťahu a potrestala sa strana, ktorá porušenie spôsobila. Zákonná úprava taktiež núti strany záväzkového vzťahu, aby svoj záväzok splnili.

Cieľom mojej práce je analyzovať tému omeškanie v obchodných vzťahoch a jeho dôsledky, venovať pozornosť niektorým nedostatkom právnej úpravy a navrhnúť možné zmeny.

Práca je rozdelená do dvoch kapitol. V prvej som sa zamerala na pojem omeškania v obchodných vzťahoch a podstatu tohto pojmu. Kapitola je rozdelená do dvoch častí. Prvá sa zaoberá omeškaním dlžníka a ďalšia omeškaním veriteľa. V druhej kapitole sú rozobrané dôsledky omeškania v obchodných vzťahoch. Je rozdelená do siedmych podkapitol, v každej sa venujem konkrétnemu dôsledku omeškania.

Hlavné závery, ku ktorým som prišla, sú nasledujúce. Obchodný zákonník rozdeľuje omeškanie v obchodných vzťahoch na omeškanie dlžníka a omeškanie veriteľa. Zodpovednosť za omeškanie je objektívna bez možnosti liberácie. Dlžník sa dostane do omeškania vtedy, keď nesplní svoj záväzok riadne a včas. Veriteľ je v omeškaní, keď neprijme riadne ponúknuté plnenie alebo neposkytne spolupôsobenie nutné k splneniu záväzku.

Dôsledky omeškania sú rovnaké pri omeškaní dlžníka aj veriteľa s výnimkou jedného. Iba v prípade, že dlžník je v omeškaní s peňažným plnením, je veriteľ oprávnený požadovať úroky z omeškania.

Ďalšími dôsledkami omeškania sú právo strany záväzkového vzťahu, ktorá nie je v omeškaní, trvať na riadnom splnení záväzku, ak zákon alebo zmluva nestanoví niečo iné; strana, ktorá je v omeškaní, nemôže požadovať splnenie záväzku druhou stranou v prípade vzájomných záväzkov. Strana môže požadovať náhradu škody, zmluvnú pokutu, ak si ju strany dohodli, a odstúpiť od zmluvy v prípade omeškania druhej strany. Obchodný zákonník rozlišuje dva spôsoby odstúpenia od zmluvy, ktoré sú závislé od toho, či sa jedná o podstatné alebo nepodstatné porušenie zmluvy. Strana, ktorá je v omeškaní, nesie nebezpečenstvo škody na veci. Posledným dôsledkom je právo požadovať úroky z omeškania. Úprava úrokov z omeškania obsahuje aj implementáciu Smernice Evropského parlamentu a Rady 2000/35/ES o postupe proti opožděným platbám v obchodných transakciách v § 369a ObchZ.